

Голушко Тетяна Петрівна,
студентка групи ЗМО-14м,
Протасова Лариса Валеріївна,
к.е.н., асистент кафедри менеджменту організацій і адміністрування,
Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир

ОКРЕМІ МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

The models of the process of the strategic planning recommended by domestic and foreign scientists are considered. The basic stage of the strategic planning of the enterprise activity and development are determined.

На сучасному етапі розвитку економіки умови функціонування вітчизняних підприємств суттєво ускладнюються під впливом факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Ефективним способом визначення та оцінки цілей, напряму розвитку підприємства, основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень є стратегічне планування. Стратегічне планування як управлінський процес забезпечує розробку та підтримку стратегічної відповідності між місією, цілями і завданнями організації та її потенційними можливостями. Метою запровадження стратегічного планування є дослідження перспективного стану організації, виявлення тенденцій і закономірностей її розвитку, а також ситуацій (факторів) які можуть позитивно чи негативно вплинути на кінцеві показники її діяльності.

Важливою умовою успішного впровадження процесу стратегічного планування є вміння управлінця мислити стратегічно. Але не дивлячись на стратегічну сутність, спрямованість розвитку організації, планування її діяльності може бути короткостроковим. При цьому, уникнення наслідків прорахунків, допущених в результаті стратегічного планування, не можливе за допомогою тактичних кроків в процесі функціонування організації. Тому актуальним є питання удосконалення методики стратегічного планування, аналізу та контролю, яка б дозволила врахувати системний підхід при плануванні, динаміку сучасних економічних процесів, визначити негативні тенденції розвитку організації, передбачати результати та наслідки впровадження ухвалених управлінських рішень.

В загальному розумінні, термін «процес» означає зв'язок стадій розвитку явища, що закономірно слідує одна за одною. Процес формування та розробки стратегічного плану є трудомістким. При цьому будь-які спрощення, припущення при розрахунку планових показників призводять до викривлення дійсності. Також недопустимим при плануванні є використання шаблону. Ступінь масштабності планування залежить від наявності ресурсів та часу, які є в розпорядженні менеджерів в процесі прийняття рішень. Не існує чітко визначених правил, які б конкретизували на скільки всеосяжним повинен бути план, на який період часу він повинен бути розрахований, які основні етапи включено до процесу розробки стратегічного плану.

Послідовність вибраних кроків однією організацією, здійснюваних нею в процесі розробки та досягнення цілей і задач, визначених стратегічним планом, порівняно з іншою, може мати відмінності. До чинників, що визначають особливості стратегічного планування та послідовність його реалізації, належать: форма власності, умови функціонування підприємства, його галузева приналежність, ресурсний потенціал, рівень невизначеності зовнішнього середовища тощо.

Вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних науковців з питань впровадження та реалізації стратегічного планування розвитку [1; 2; 3; 4] дає підстави стверджувати, що послідовність дій однієї організації, порівняно з іншою, має відмінності. Причиною цього є форма власності суб'єкта господарювання, умови функціонування, галузева приналежність, ресурсний потенціал, рівень невизначеності зовнішнього середовища, рівень компетенції та досвіду управлінського персоналу в питаннях стратегічного планування.

На підставі аналізу рекомендованих моделей, нами визначені основні етапи процесу стратегічного планування, виконання яких забезпечить неперервність та циклічність його реалізації: визначення місії; формування цілей; аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища; повторний аналіз визначеної місії та цілей і внесення коректив у відповідності з результатами аналізу умов функціонування підприємства; розробка та розгляд стратегічних альтернатив; вибір оптимальної стратегії розвитку підприємства, як засобу досягнення поставлених цілей; реалізація стратегії; контроль та оцінка стратегії.

На кожному етапі процесу стратегічного планування, незважаючи на вибрану модель його реалізації, використовуються елементи стратегічного аналізу та контролю. Тому важливість подальших досліджень підкреслює необхідність виділення таких методів і прийомів аналізу та контролю, що будуть закладені в процес стратегічного планування, які б забезпечували механізм реалізації обраної стратегії підприємства з врахуванням специфіки його роботи, внутрішньої логіки проведення розрахунків, виду організаційної структури управління та ряду факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

Список використаних джерел

1. Платов В. Я. Технология стратегического планирования и управления / В. Я. Платов, С. Э. Золотарева, О. В. Платова. – М.: Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2012. – 372 с.
2. Хангер Дж. Д. Основы стратегического менеджмента / Дж. Д. Хангер, Т. Л. Уилен; [пер. с англ.]. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2008. – 319 с.
3. Bateman Thomas S. Management / Bateman Thomas S., Snell Scott A. – Chicago: Irwin, 1996. – 588 p.
4. Walker Gordon Modern competitive strategy / Walker Gordon. – Boston: Irwin, 2001. – 290 p.